

Ротарианското клубно членство като отражение на развитието на русенския бизнес

Владимир Витков, Свилен Кунев

The paper examines and presents the professional appearance and internal structure of Rotary clubs in the city of Ruse as a reflection of the level and the degree of development of the small and medium business in the city. Documentary records of the Rotarian activity in Ruse for the past 15 years (from 1994 to 2009) are analyzed, as well as fragmental historical data from the establishment of the first Rotary club of Ruse in 1936. Results show steady trend towards strengthening of the role that local business units play in the Rotary clubs' activity through the increased in quantity and quality participation of their representatives in the development of the Rotarian cause in Ruse.

Key words: Rotary, small and medium enterprises

ВЪВЕДЕНИЕ

Ротарианското движение е международна организация на бизнесмени и специалисти, които посвещават своите усилия в името на единна хуманитарна кауза, насърчават високоморалните норми във всички професии и помагат за изграждането на доброделство и мир по света. Всъщност, членуването в Ротари клуб (РК) осигурява свободен контакт на бизнес професионалисти от целия свят, без за това да са необходими препоръчителни писма или други гаранции. В световен мащаб съществуват повече от 1 200 000 ротарианци, обединени в над 33 000 клуба от 168 страни [7]. Вземайки предвид правилото за седмични срещи на всеки Ротари клуб, то изчисленията показват, че на всеки час се провеждат по 196 клубни сбирки в различни точки от земното кълбо. Ако се посещава по една среща на ден, ще са нужни 90 години на един човек да посети съществуващите Ротари клубове в света, а до това време без съмнение ще има и хиляди нови клубове за посещение.

Членуването в клуба е следствие от покана на един от представителите от всяка професия, практикувана в съответното населено място. При наличие на повече подходящи представители се организира създаването на следващ клуб като се спазва принципът на класификация, който по своята същност е концепция гарантираща, че всеки Ротари клуб представлява кръстосване на различни бизнес представители и представители на обществени професии [5, 7].

Студентите и младите специалисти на възраст от 18 до 30 години се организират в Ротаракт клуб, а учениците – в Интеракт клуб. Съпругите на Ротарианците подпомагат дейността на клуба в т. нар. Вътрешен кръг (Inner wheel).

СЪЗДАВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА РОТАРИ КЛУБОВЕ В РУСЕ

Първият Ротари клуб в гр. Русе е създаден през 1936 г. и е закрит с ПМС № 5474/21.12.1941 на 5 Февруари 1942 г. като проамериканска организация. В този клуб са били представени: индустриалци от различни отрасли – 11 души; търговци – 4 души; банкери – 5 души; адвокати – 2; икономисти – 2; и по един военен лекар, зъболекар, аптекар, агроном, чиновник (кмет) и заклет счетоводител.

Индустриалците са представители на: захарната фабрика, селскостопанско машиностроене; металообработване; биотехнологиите, преработката на нефт, преработващата индустрия, производството на бои и лакове. Банкерите са съчетавали дейността си с първия яхт клуб в България и ръководството на някои русенски предприятия – Завод за ССМ "Е. Мюлхаунт", председателство на Търговско-индустриалната камара и др. Сред основателите на клуба са видни за времето си русенци: инж. Рене Арнтцен, Георги Мушанов, Иван Шаранков, инж. Стефан Корабов, инж. Кирил Старцев (кмет на Русе), Димитър Буров и др. [1]

Така разгледани накратко 28-те членове на първия Ротари клуб в Русе оформят една достатъчно солидна извадка за русенския бизнес по онова време.

През 1992 г. 11 русенци решават да възстановят Ротари клуб "Русе". Със спонсорството на Ротари клуб "София" и с подкрепата на още няколко съмишленици (общо 24 души) те успяват на 31 май 1994 г. да чартират¹ клуба под № 30206. Това е и стартът на новата клубна дейност на Ротари клуб "Русе". Писмени свидетелства за дейността на клуба в най-новата му история се съдържат както в клубния архив с документи, така и в обобщаваните на национално (дистриктно) ниво сведения за действащите клубове. Използваната в настоящата публикация информация за професионалната структура на членовете на Ротари клуб Русе е извлечена от официалният Ротари указател в България – издания от 1994 до 2009 г. [6]

В началото на процеса на демократично развитие на обществото в град Русе от всичките 24 основатели на клуба само трима са представители на частния бизнес. Всички останали са служители във ведомства и учреждения. Информация за професионалната структура на членовете на клуба е представена в таблица 1.

Таблица 1.
Представени професии в Ротари клуб "Русе" през 1994 г.

<i>Професия</i>	<i>Брой представители в клуба</i>
Инженер, техник	10
Лекар	3
Преподавател във ВУЗ	3
Юрист	2
Икономист	2
Художник	1
Актьор	1
Архитект	1
Финансист	1

За десет години в състава на Ротари клуб "Русе" настъпват съществени изменения. Членовете, които са представители предимно на малкия и среден бизнес, са се увеличили значително. Така през 2004 г. от общо 25 активни членове и четирима почетни, професионалистите от реалния сектор са 18 като двама от тях представляват банка и застрахователно дружество от национален мащаб. В таблица 2 е показана професионалната структура на клуба в този период.

Таблица 2.
Представени професии в Ротари клуб "Русе" през 2004 г.

	<i>Професия</i>	<i>Брой представители в клуба</i>
ОБЩЕСТВЕН СЕКТОР	Преподаватели във ВУЗ	3, в т.ч. 2 – машиностроене 1 – електроснабдяване
	Юристи	3, в т.ч. 1 – нотариус 1 – народен представител 1 – адвокат
	Лекари	3, в т.ч. 2 – хуманитарни 1 – ветеринар
	Администрация	4, в т.ч. 3 – национални органи 1 – местна власт

¹ **Чартиране** – официално регистриране на Ротари клуб в системата на Ротари Интернешънъл, след като са изпълнени всички необходими критерии за това – набрана членска маса от различни професионални съсловия, утвърден устройствен правилник и конституция на клуба, избрано клубно ръководство.

РЕАЛЕН СЕКТОР	Машиностроене	1
	Застрахователно дело	1
	Производство конфекция	1
	Метални изделия	1
	Инженеринг	1
	Иновации	1
	Банково дело	1
	Търговия	1
	Строителство	1
	Преводи	1
	Консултантски услуги	1
	Логистика	1
	Търговия и хотелиерство	1

Увеличаването на икономическата активност в град Русе е основна причина за създаването на втори Ротари клуб – Ротари клуб “Русе – Дунав”, който е чартиран на 21 Декември 2004 г. с № 67296.

В крайна сметка, през 2009 г. в Ротари клуб “Русе” членуват 31 души (включително и почетните членове), а в Ротари клуб “Русе – Дунав” – 25 души. За петнадесет години през Ротари клуб “Русе” са преминали 100 човека, а през Ротари клуб Русе – Дунав – 29 души. Всеки ротарианец в една или друга степен е оставил следа в историята на клуба, в който членува, както чрез активната си обществено полезна дейност, така и чрез издигането на престижа на своята професия и занятие, независимо дали е от обществената сфера или от бизнес сектора.

Ето как изглежда професионалната структура на активните членове на Ротари клуб “Русе” през 2009 г.:

Таблица 3.
Представени професии в Ротари клуб “Русе” през 2009 г.

	Професия	Брой представители в клуба
ОБЩЕСТВЕН СЕКТОР	Преподаватели – средно образование	1
	Преподаватели във ВУЗ	4, в т.ч. 2 – бизнес и менджмънт 1 – електроснабдяване 1 – агроинженерство
	Юристи	1
	Лекари	4, в т. ч. 2 – хуманитарни 1 – стоматолог 1 – ветеринар
	Актьор	1
РЕАЛЕН СЕКТОР	Логистика - Машиностроене	1
	Туризм	1
	Производство метални изделия	1
	Транспорт и спедиторска дейност	1
	Търговия с машини	1
	Земеделие	1
	Дистрибуция на алк. напитки	1
	Търговия	1
	Финанси	1
	Мениджмънт на качество	1
	Търговия металорежещи инструменти	1
	Пристанищна инфраструктура	1
	Логистика	1

Медии – кабелна телевизия	1
Внос на дрехи	1
Строително предприемачество	1
Селскостопанска сервизна дейност	1

От представените данни е видно, че при формирането на сегашният състав на Ротари клуб “Русе” е спазен един от основните ротариански принципи – равнопоставено представителство на различни професионални групи. Дори там, където на пръв поглед има съвпадение (напр. преподаватели, лекари, търговци) е налице разграничение по конкретни професионални компетентности на членовете. Като цяло може да се каже че, Ротари клуб “Русе” е навлязъл в “зряла” възраст, а неговите членове са типични представители на местния бизнес и общественост.

Професиите, представени в другия русенски клуб – Ротари клуб “Русе – Дунав” – през настоящата 2009 г. са следните:

Таблица 4.

Представени професии в Ротари клуб “Русе – Дунав” през 2009 г.

		Професия	Брой представители в клуба
ОБЩЕСТВЕН СЕКТОР		Лекар	1
		Юрист	1 (адвокат)
		Свещенослужител	1
		Местна власт	1
		Библиотечно дело	1
РЕАЛЕН СЕКТОР		Производство индустриални уплътнения	1
		Търговия с риба и рибни продукти	1
		Производство на чорапи	1
		Мебелно производство	1
		Архитектура	1
		Инженеринг – газификация, отопление	1
		Търговия и услуги	1
		Застраховане	1
		Търговия авточасти	1
		Вентилация и климатизация	1
		Военно производство	1
		Строителен надзор	1
		Хранително-вкусова промишленост	1
		Строителство	2
		Пътно изграждане	1
		Сградна и индустриална автоматизация	1
		Дистрибуция подови настилки	1
		Производство на облекло	1
		Енергетика, металообработване	1

С малки изключения съставът на Ротари клуб “Русе – Дунав” е образуван от традиционно застъпени в град Русе професии. И тук е налице стремеж за балансирано представяне с по един член на различните професионални съсловия, като само в сферата на строителството е допуснато представителство от двама ротарианци.

Отправна точка за интересен анализ е и съпоставката с икономическото развитие и отрасловата специализация на предприятията в град Русе. По официални данни малките и средни предприятия са 99.7% от всички регистрирани в града фирми [2]. С най-голямо значение за местната икономика по показателите брой, брутна продукция, заети лица и приходи от продажби са секторите:

✓ Металургия, машиностроене и металообработване;

- ✓ Производство на химични вещества и продукти;
- ✓ Производство на текстил и облекло;
- ✓ Производство на хранителни продукти и напитки;
- ✓ Строителство.

Конкретни данни за отрасловото развитие на русенската икономика са показани в таблица 5.

Таблица 5.

Най-значими индустриални сектори в Община Русе през 2004 г. [4]

Индустриален сектор	Регистрирани единици		Брутна продукция		Нетни приходи от продажби		Заети лица		ДМА	
	Брой	%	Хил. лв.	%	Хил. лв.	%	Брой	%	Хил. лв.	%
Производство на храни, напитки и тютюневи изделия	154	11	66178	10.2	72934	9.6	2156	7.5	27217	6.4
Производство на текстил и облекло	287	20.5	114636	17.7	117003	15.3	9215	32	44415	10.4
Производство на химични вещества, продукти и влакна	29	2.1	110160	17	114762	15	1452	5.1	39866	9.4
Металургия и производство на метални изделия	153	10.9	55661	8.6	59149	7.8	1652	5.8	17251	4.1
Производство на машини и оборудване	107	7.6	41833	6.4	44676	5.8	1664	5.8	29154	6.8
Строителство	298	21.2	81488	12.6	84713	11.1	3149	11	24333	5.7

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С голяма доза сигурност може да се твърди, че русенският бизнес, представен най-вече от малките и средни предприятия, е успял да обхване почти всички сектори на традиционните за града дейности. Членовете на двата Ротари клуба – “Русе” и “Русе – Дунав” – са типична извадка за отрасловото развитие и професионалната специализация на местните икономически единици.

За последните петнадесет години реалният сектор в Русе е създал и организиран цялата гама от характерните за града дейности. Като се има предвид, че през 1936 – 1941 г. Русе е бил с население около 60 000 души, а сега по официални данни наброява приблизително 175 000 жители [3] може да се каже, че разрастването на града и увеличаването на броя на представените в Ротари клубовете професии са съпоставими. Определено малкият и среден бизнес допринася съществено за развитието на местната икономика, а чрез представителното си членство в Ротари клубовете в града декларира и своята значителна обществена ангажираност, подкрепа и съпричастност към социално-икономическото развитие на напредничевия Русе.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Братанов, И. Щрихи към историята на Ротарианството в Русе. // *Архив за поселищни проучвания*, ВТУ “Св.Св. Кирил и Методий”, 2009 г., кн. 1-2, стр. 74-75
- [2] **Годишен доклад за състоянието и развитието на МСП в България - 2007.** Министерство на икономиката и енергетиката. София, 2007 г.
- [3] **Национален статистически институт.** Статистика на населението към 31.12.2008 г. < <http://www.nsi.bg/Population/Population.htm>>
- [4] **План за развитие на Община Русе 2007 – 2013 г.,** Община Русе < <http://www.ruse-bg.eu/index.php?showfile=1&fid=29&p=downloads&area=1&categ=5>>

[5] **Ротари Дистрикт 2482, България.** Официална интернет страница
<<http://rotarydistrict2482.org>>

[6] **Ротари в България (указател).** Годишни издания 1994 – 2009 г.

[7] **Ротари Интернешънъл.** Официална интернет страница <
<http://www.rotary.org>>

За контакти:

Ст. н. с. инж. Владимир Витков, Русе, бул. Цар Фердинанд 25, тел. 082 831 587

Ас. Свилен Кунев, Катедра “Бизнес и менаджмънт”, Русенски университет “Ангел Кънчев”, тел. 082 888-617, e_mail: snkunev@ru.acad.bg

Докладът е рецензиран.